

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 11Csp/62/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8718202856
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Kubusová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2019:8718202856.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad v konaní pred sudkyňou JUDr. Máriou Kubusovou v právnej veci žalobcu: I. E., Y., XX.X.XXXX, E. K. XXX/XX, XXX XX C., práv. zast.: JUDr. Igor Šafranko, advokát, Advokátska kancelária, Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 877 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 2.286,20 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 200 eur, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietá.

III. Žalobca má p r á v o na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % z priznanej sumy, o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 31.5.2018 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu primerané finančné zadostučinenie vo výške 2 286,20 eur a nahradil mu trovy konania. Žalobu odôvodnil tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 10C/296/2014 žiadal o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy v postavení spotrebiteľa. Súd v uvedenom konaní dospel k záveru, že žaloba je opodstatnená a dôvodná a súd určil neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej medzi účastníkmi dňa 22.4.2010, a podľa ktorej zamestnávateľ žalobcu od decembra 2011 začal vykonávať zrážky zo mzdy žalobcu na splatenie úveru poskytnutého žalovaným žalobcovi podľa úverovej zmluvy č. 702000420 a zrazené sumy poukazuje na účet žalovaného. Napriek tomu, že podľa zmluvy o úvere mal žalobca zaplatiť žalovanému na zaplatenie úveru sumu 2 748 eur, žalovaný neustále zvyšuje sumu na zrazenie a ktorá suma sa vyšplhala do závratnej výšky, keď žalovaný formou zrážok dostal už zaplatenú sumu 3 686,20 eur, a ešte žiada zraziť sumu 9 538,64 eur, čo predstavuje spolu sumu 13 224,84 eur a čo je v porovnaní s poskytnutým úverom 1 400 eur nárast o 945 %. Ide zo strany žalovaného o úžeru, pre ktorú je uvedená dohoda o zrážkach zo mzdy neplatným právnym úkonom. Žalobca v uvedenom konaní si uplatňuje fin. zadostučinenie ako satisfakciu za porušenie jeho spotrebiteľských práv, keď svoje práva musel brániť v súdnom konaní podaním žaloby. Keďže žalobca úspešne uplatnil porušenie svojho práva na súde a bola tým splnená hypotéza vyššie citovanej právnej normy finančné zadostučinenie požaduje vo výške 2 286,20 eur. Žalovaný formou zrážok získal sumu 3 686,20 eur napriek tomu, že plnenie nad istinu úveru vo výške 1 400 eur bolo získané na základe neprijateľných zmluvných podmienok, ktoré do zmluvy naformuloval žalovaný. Bolo nepochybne úmyslom žalovaného získať od žalobcu plnenia, na ktoré nemá nárok. Žalobcovi reálne vznikla ujma vo výške 2 286,20 eur (výška skutočne zrazených súm 3 686,20 eur - výška poskytnutého úveru 1 400 eur = 2 286,20 eur).

2. V zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa si uplatňuje ako spotrebiteľ satisfakciu za porušenie spotrebiteľských práv. Svoje práva musel brániť v pôvodnom konaní. Primerané zadosťučinenie má mať sankčnú a odrádzajúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Keďže ako spotrebiteľ úspešne uplatnil porušenie svojho práva na súde a bola tým splnená hypotéza vyššie citovanej právnej normy finančné zadosťučinenie požaduje vo výške 2 286,20 eur. Uvedenú výšku primeraného fin. zadosťučinenia odôvodňuje výškou sumy, o ktorú sa žalovaný na jeho úkor bezdôvodne obohatil..

3. Žalovaný sa k návrhu na začatie konania vyjadril a to tak, že žiadal, aby súd žalobu zamietol. Vo svojom vyjadrení zo dňa 4.9.2018 uviedol, že priznanie požadovaných fin. prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Zákon o ochrane spotrebiteľa neupravuje výšku fin. zadosťučinenia v prípade aj vzniku nemajetkovej ujmy. Súd je povinný aplikovať ustanovenie § 13 ods. 3 Obč. zákonníka, v zmysle ktorého výšku náhrady súd určí s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Žalobca neodôvodnil jasne a určito skutkové okolnosti týkajúce sa zväzkovo právneho vzťahu medzi ním a žalovaným. Cieľom primeraného fin. zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany nielen jeho deklaráciu. Žalovaný poukazuje na skutočnosť, že žalobcovi už raz bol priznaný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 2 286,20 eur a to rozsudkom Okresného súdu Poprad č.k. 17Csp/9/2016-85 zo dňa 4.4.2017. Žalobca nijako relevantne neodôvodnil výšku požadovaného fin. zadosťučinenia, ktoré určite nie je primerané a čo považuje za primeranosť.

4. Súd na základe podanej žaloby, vyjadrenia žalovaného k žalobe, vyjadrenia žalobcu na pojednávaní a z listinných dôkazov predložených žalobcom: rozsudku Okresného súdu Poprad sp. zn. 10C/296/2014 zo dňa 27.5.2015, rozsudku 17Csp/9/2016 zo dňa 4.4.2017 zistil tento skutkový stav:

5. Rozsudkom Okresného súdu Poprad č.k. 10C/296/2014-203, právoplatný dňa 23.1.2017 súd určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená medzi účastníkmi dňa 22.4.2010 na zabezpečenia zaplatenia úveru zo zmluvy o úvere č. 702000420 uzatvorenej medzi účastníkmi dňa 22.4.2010 je neplatná. Rozsudkom Okresného súdu Poprad č.k. 17Csp/9/2016-85 zo dňa 4.4.2017, právoplatný dňa 31.7.2018 potvrdený Krajským súdom v Prešove č.k. 6Co/100/2017-139, okresný súd rozhodol tak, že žalovaný - Pohotovosť s. r. o. Bratislava, IČO: 35 807 598 je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 2 286,20 eur s 8,05 % p. a. úrokom z omeškania odo dňa 8.9.2016 do zaplatenia všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň súd určil, že zmluvná podmienka v bodoch 12 všeobecných podmienok poskytnutia úveru je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

6. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

7. Podľa § 52 ods. 2 OZ, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

8. Podľa § 52 ods. 3 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

9. Podľa § 52 ods. 4 OZ, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

10. Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

11. Podľa § 53 ods. 2 OZ, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

12. Podľa § 53 ods. 3 OZ, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

13. Podľa § 53 ods. 12 OZ, neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

14. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 250/2007 Z. z.“), každý spotrebiteľ má právo na výrobky a služby v bežnej kvalite, uplatnenie reklamácie, náhradu škody, vzdelávanie, informácie, ochranu svojho zdravia, bezpečnosti a ekonomických záujmov a na podávanie podnetov a sťažností orgánom dozoru, dohľadu a kontroly (ďalej len "orgán dozoru") a obci pri porušení zákonom priznaných práv spotrebiteľa.

15. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z., každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

16. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

17. Súd na základe zisteného skutkového stavu veci a citovaných právnych ustanovení ma za to, že žaloba je dôvodná. Vzťah medzi žalobcom a žalovaným je bezpochyby vzťahom spotrebiteľským.

18. Z vyššie citovaného ustanovenia § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. vyplýva, že spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Obdobne upravuje právo spotrebiteľa na ochranu pred neprijateľnými podmienkami aj § 53 OZ. V predmetnom rozsudku sp. zn. 17Csp/9/2016 súd konštatoval porušenie práv žalobcu ako spotrebiteľa, a to v dôsledku zakomponovania neprijateľnej zmluvnej podmienky do zmluvy uzavretej medzi žalovaným a žalobcom. V súlade s vyššie citovaným § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. vzniklo žalobcovi ako spotrebiteľovi, ktorý na súde úspešne uplatnil porušenie práva na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľskej zmluve, ktoré je upravené tak v zákone č. 250/2007 Z. z. ako aj v osobitnom predpise (Občianskom zákonníku), právo na finančné zadosťučinenie voči žalovanému, ktorý sa porušeniu práva žalobcu dopustil.

19. K tvrdeniu žalovaného, že ku dňu vydania rozsudku Okresného súdu Poprad, ktorým bolo určené, že zmluvná podmienka v zmluve o úvere č. 702000420 uvedená vo všeobecných obchodných podmienkach o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú dve tretiny zahrňujúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou je neprijateľná a súd zaviazal žalovanú vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie v sume 2 286,20 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Pre posúdenie otázky, či priznaním nároku žalobcovi na primerané finančné zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. by došlo k porušeniu zásady retroaktivity je rozhodujúce, kedy vznikla skutočnosť, z existencie ktorej si žalobca uplatňuje nárok na finančné zadosťučinenie. Žalobca zas v žalobe vznik nároku na finančné zadosťučinenie spája s právoplatnosťou predmetného rozsudku sp. zn. 10C/296/2014. Vychádzajúc zo znenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. pri použití zásad jazykového (gramatického výkladu) výkladu má súd za to, že rozhodujúcou skutočnosťou pre uplatnenie nároku na primerané finančné zadosťučinenie je okamih právoplatnosti

rozhodnutia súdu, ktorým je konštatované porušenie práva spotrebiteľa. Až úspešným uplatnením porušenia práva na súde vzniká spotrebiteľovi právo aj na primerané finančné zadosťučinenie. Žalobcovi preto vzniklo právo na primerané finančné zadosťučinenie po právoplatnosti predmetného rozsudku sp. zn. 10/296/2014, t.j. dňom 24.1.2017, a teda v čase, kedy sa zákon č. 250/2007 Z. z. vzťahoval už aj na činnosť (poskytované služby) žalovaného.

20. Žalobca v žalobe žiadala priznať ako primerané finančné zadosťučinenie sumu 2 286,20 eur. Túto sumu považoval za primeranú vzhľadom na to, že znášala stav právnej neistoty a že jej hrozila finančná ujma.

21. Súd v otázke výšky primeraného finančného zadosťučinenia zastáva názor, že túto nie je možné paušalizovať tak, aby vo všetkých prípadoch, kedy voči žalovanému boli žalobcovia, pôvodne jeho klienti, úspešní, bola priznaná aj rovnaká suma finančného zadosťučinenia.

22. Nárok na primerané finančné zadosťučinenie vyplýva žalobcovi priamo zo zákona. Výšku však musí žalobca preukazovať sám. Tu mu nie je možné priznať právo v určitej výške bez preukázania jeho výšky, alebo aspoň označenia dôkazov preukazujúcich jeho výšku.

23. Keďže žalobca neoznačil žiadne okolnosti odôvodňujúce výšku uplatneného nároku, súd zohľadnil pri jeho stanovení najmä to, za akých okolností k porušeniu práva žalobcu došlo.

24. Je všeobecne známe, že v prípade vydania rozhodcovského rozsudku musia byť splnené podmienky na vydanie takéhoto rozsudku. Súd vo veci 10C/296/2014 konštatoval, že žalobca uzatvoril zmluvu o úvere, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý úver vo výške 1 400 eur a trvanie zmluvy bolo dohodnuté na 12 mesiacov a spolu mal teda vrátiť žalovanému 2 748 eur. Žalovaný žalovanému ku dňu podania žaloby, t. j. ku dňu 31.5.2018 uhradil sumu 2 286,20 eur. Súd vyslovil uvedeným rozsudkom, že predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov, nakoľko boli porušené spotrebiteľské práva žalobcu, nakoľko žalovaný neuviedol RPMN a zmluvná podmienka v úverovej zmluve týkajúca sa časti poplatku, ktorej zodpovedajú dve tretiny zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu s administratívou s tým spojenou predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku.

25. Na druhej strane však aj žalobca vzhľadom na široko medializovanú osvetu v oblasti spotrebiteľských práv a s poukazom na možnosť bezplatne sa poradiť o svojich spotrebiteľských právach pred uzatváraním zmluvy so žalovaným, prípadne aj počas jeho trvania svoje práva nestrážila natoľko bdelo, aby sa vyhla prípadnému nekalému konaniu zo strany žalovanej.

26. Preto súd považoval za primerané finančné zadosťučinenie primerané v rozsahu 200 eur. Na jednej strane je to určitá forma prevencie voči žalovanému nepoužívať tieto nekalé obchodné praktiky, ale na druhej strane nejde o sumu, kde by hrozilo nebezpečenstvo neprípustného obohacovania sa žalobcu a zneužívania tohto prostriedku ochrany spotrebiteľa. Preto priznanie sumy vo výške 200 eur žalobkyni je primeraným finančným zadosťučinením za znášanie stavu svojej právnej neistoty.

27. Podľa § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. (ďalej len „CSP“), o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

28. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

29. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

30. V súlade s citovanými ustanoveniami súd priznal žalobcovi náhradu trov konania vo výške 100 % z priznanej sumy.

31. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na tunajšom súde. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.